Dosarul nr. 3-1832/2022, 2-22104204-12-3-19072022

HOTĂRÂRE
în numele Legii

21 februarie 2025 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

cu participarea:

reclamantului Ion Brumă

reprezentantei pârâtului, Tatiana Pavalachi

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Brumă împotriva Centrului Național Anticorupție privind anularea actului administrativ,

c o n s t a t ă

La data de 19 iulie 2022 Ion Brumă a depus acțiune în contenciosul administrativ împotriva Centrului Național Anticorupție privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii indică că activează în calitate de ***** al Secţiei patrulare „Centru” a Direcţiei patrulare „Centru”. La 14 iulie 2022 a fost informat despre rezultatul negativ al testării integrităţii sale profesionale cu care își exprimă dezacordul şi, totodată, i-au fost prezentate înregistrările video efectuate de testor. În urma vizualizării acestora a constatat că în extrasul Raportului întocmit de CNA a fost relatat şi interpretat diferit de realitate comportamentul manifestat de el faţă de testor. Mai mult decât atât, contrar esenţei testului de integritate profesională exprimate în articolul 4 al Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, comportamentul testorului a depăşit o urmărire pasivă,

fiind informat despre mărimea amenzii, posibilitatea de a încheia un acord de colaborare pentru a o diminua, acesta în nenumărate rânduri, cu insistenţă, a propus sume de bani, ba chiar a diminuat cuantumul acestora pentru a identifica vulnerabilităţi. Cu toate acestea, dânsul nu a primit, pretins, acceptat sau extorcat sume de bani pentru a nu întocmi proces-verbal persoanei respective. Acest lucru este evident şi din proba video a testului de integritate, unde nu este clară soarta celor pretinşi 300 de lei, dacă aceştia au existat în natură şi la care etapă au dispărut.

Consideră că procedura de testare a integrităţii instituţionale a fost viciată prin provocare şi, astfel, prin prisma jurisprudenţei CtEDO în materie (Khudobin vs. Rusia, Texteira de Castro vs. Portugalia, Sandu vs. Republica Moldova, Pareniuc vs. Republica Moldova, Morari vs. Republica Moldova ş.a.) probele obţinute prin astfel de mijloace neloiale sunt inadmisibile şi nu pot sta la baza unei decizii. Rolul testorului stipulat de lege este unul pasiv, acesta fiind chemat să constate comportamente contrare standardelor de integritate instituţională. Deşi poate crea diverse „capcane", este inadmisibil ca acesta să incite şi să determine persoanele la săvârşirea actelor ilegale pentru ca mai apoi să îşi exercite dreptul de a le constrânge. Constat că contrar bunei credinţe şi drepturilor fundamentale, comportamentul testorului a fost orientat spre determinarea subsemnatului la fapte ilicite, în condiţiile în care, în lipsa unei asemenea influenţe din partea provocatorului nu ar fi existat fapta descrisă.

Referitor la provocare, în jurisprudenţa CtEDO se face referire la doctrina caracterului pasiv al activităţii pe care trebuie să o desfăşoare în această materie agenţii statului care trebuie doar să ofere o „tentaţie obişnuită", o oportunitate ce nu are caracter excepţional de a determina persoana la încălcarea legii.

De fapt caracterul pasiv al intervenţiei agenţilor statului urmează a fi evaluat în funcţie de o serie de criterii consacrate atât în jurisprudenţă, cât şi doctrinar, şi anume: trebuie să fie realizată o analiză *in concreto* nu *in abstracto* asupra determinării persoanei. Se va cerceta dacă o persoană medie având atât calităţile, cât şi slăbiciunile acuzatului, aflat în poziţia Sandu vs. Republica Moldova, Pareniuc vs. Republica Moldova, Morari vs. Republica Moldova ş.a.), probele obţinute prin astfel de mijloace neloiale sunt inadmisibile şi nu pot sta la baza unei decizii. Rolul testorului stipulat de lege, este unul pasiv, acesta fiind chemat să constate comportamente contrare standardelor de integritate instituţională. Deşi poate crea diverse „capcane", este inadmisibil ca acesta să incite şi să determine persoanele la săvârşirea actelor ilegale pentru ca mai apoi să îşi exercite dreptul de a le constrânge. Constat că contrar bunei credinţe şi drepturilor fundamentale, comportamentul testorului a fost orientat spre determinarea subsemnatului la fapte ilicite, în condiţiile în care, în lipsa unei asemenea influenţe din partea provocatorului nu ar fi existat fapta descrisă.

Referitor la provocare, în jurisprudenţa CtEDO se face referire la doctrina caracterului pasiv al activităţii pe care trebuie să o desfăşoare în această materie agenţii statului care trebuie doar să ofere o „tentaţie obişnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepţional de a determina persoana la încălcarea legii. De fapt caracterul pasiv al intervenţiei agenţilor statului urmează a fi evaluat în funcţie de o serie de criterii consacrate atât în jurisprudenţă, cât şi doctrinar, şi anume: trebuie să fie realizată o analiză *in concreto* nu *in abstracto* asupra determinării persoanei. Se va cerceta dacă o persoană medie având atât calităţile, cât şi slăbiciunile acuzatului, aflat în poziţia acestuia ar fi fost tentat să comită fapta imputată; persistenţa şi numărul de încercări realizate de agentul statului înainte ca actorul să fi consimţit la provocare; evaluarea proporţionalităţii implicării agentului statului în comparaţie cu cea a persoanei testate; momentul la care se plasează intervenţia organului statului, în special, dacă agentul doar a instigat la comiterea faptei ori s-a implicat nemijlocit în comitere; dacă comportamentul agentului a implicat exploatarea trăirilor umane cum ar fi: emoţiile, compasiunea, simpatia, prietenia.

Consideră reclamantul că în lipsa insistenţelor şi determinării din partea testorului de integritate care nu s-a limitat la urmărirea pasivă a comportamentului agentului constatator, fapta imputată lui nu avea să existe. Ori, iniţiativa şi comportamentul viciat a provenit tocmai de la organul abilitat cu contracararea unor asemenea practici şi nu cu instigarea la acţiuni ce lezează principiile fundamentale, în special, integritatea instituţională.

Totuşi, atrage atenţia instanţei că proba video care i-a fost prezentată nu demonstrează cele expuse sumar în extrasul din Raportul CNA, nu este vizibil momentul transmiterii banilor, nu este clară suma de bani care a fost transmisă şi este cert şi evident că dânsul nu a solicitat mijloace băneşti sau altfel de favoruri, ba chiar mai mult, a explicat testorului în nenumărate rânduri că nu riscă o amendă mare şi a avut intenţia de a face chiar şi un acord de colaborare pentru a aplica o amendă mai mică. În ceea ce priveşte pretinsul semn efectuat cu mâna, nu este clară pentru agent interpretarea dată de CNA, în condiţiile în care nu este evident că agentul ar fi gesticulat spre testor sau interpretarea acestui „limbaj neformal”. Totuşi, dacă se insistă pe această idee, se demonstrează încă odată în plus insistenţa testorului pentru determinarea agentului la comportamente contrare rigorilor de integritate instituţională.

În ceea ce priveşte cel de-al doilea caz în care este vizat, comunică că testul de integritate a fost realizat asupra colegului său de serviciu cu care activa în ziua respectivă. Aflându-se în maşină, la o distanţă destul de mare, nu a avut posibilitatea să vadă sau să perceapă momentul transmiterii banilor colegului, contrar celor indicate în extrasul din Raportul CNA. De asemenea, având în vedere că agenţii constatatori au competenţa individuală de a întocmi procese-verbale, nu avea de unde să cunoască că în privinţa testorului nu a fost întocmit proces-verbal.

Având în vedere că probele pe care își bazează prezenta acţiune în contestare, dosarul administrativ se află la sediul CNA şi până în data depunerii acțiunii nu i-a fost adus la cunoştinţă în întregime şi nu a reuşit să obţină copia acestuia, își rezervă dreptul de a se referi ulterior şi la alte aspecte de procedură încălcate, printr-o cerere de concretizare a pretenţiilor şi pe parcursul examinării cauzei în şedinţa de judecată.

Cere reclamantul anularea actului administrativ individual defavorabil emis de Centrul Naţional Anticorupţie, şi anume, a rezultatelor testului de integritate.

Centrul Național Anticorupție a depus referință la acțiune. În motivele de fapt indică că cu cererea înaintată nu este de acord şi solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente. În cerere reprezentantul reclamantului invocă că Centrul la emiterea Raportului privind rezultatele testării integrităţii profesionale a încălcat mai multe prevederi ale Codului administrativ.

Menţionează că testarea integrităţii profesionale este o procedură specifică care este reglementată de legea specială. Raportul în sine este de fapt un act de constatare și produce efecte juridice odată cu aplicarea sancțiunii disciplinare de către angajatorul agentului public testat.

Referitor la argumentele că Raportul privind rezultatele evaluării integrităţii profesionale se bazează pe activități de provocare din partea Centrului, indică că Centrul a inițiat testarea integrității profesionale cu respectarea procedurilor legale de motivare a deciziei de inițiere a evaluării integrității instituționale și a fost împuternicit legal să desfășoare testarea în privința reclamantului prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 septembrie 2021.

Situaţia în care a fost surprins reclamantul nu constituie o provocare din partea testorului, dar o situație virtuală, simulată şi similară celei din activitatea de serviciu, asupra căreia se întocmește un raport privind rezultatele testării. Mai mult ca atât, din înregistrările audio/video este cert că testorul nu a exercitat asupra reclamantului influență încât acesta să comită o faptă interzisă, ci dimpotrivă, comportamentul reclamantului denotă faptul că rugămintea testorului de mușamalizare a contravenției nu este o noutate pentru el, ci ceva obișnuit. Agentul public avea posibilitatea să încheie un proces-verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale în privinţa testorului, ceea ce nu a fost realizat.

Menționează, că potrivit art. 7 alin. (2) Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, agentul public are obligaţia să nu admită manifestări de corupţie şi să denunţe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicat în manifestări de corupţie, însă, reclamantul s-a implicat activ în manifestări de corupţie.

Cere Centrul Național Anticorupție respingerea acţiunii ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul Ion Brumă în ședința de judecată a susținut acțiunea depusă și a pledat pentru admiterea în sensul formulat.

Reprezentanta pârâtului, Tatiana Pavalachi acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Examinând acțiunea cu actele anexate, referințele depuse și actele anexate, audiind părțile, stabilind starea de fapt și de drept, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă, dar neîntemeiată, din următoarele motive.

Referitor la admisibilitatea acțiunii instanța de judecată constată următoarea stare de fapt și de drept.

La data de 14 iulie 2022 reclamantului Ion Brumă i-a fost adus la cunoștință Raportul Centrului Naţional Anticorupţie privind rezultatele testării integrităţii profesionale în cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine (numărul de înregistrare 9512 din 05 iulie 2022) (fila cauzei 14).

La data de 19 iulie 2022 reclamantul Ion Brumă a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Centrului Național Anticorupție privind anularea actului administrativ.

Conform art. 22 alin. (1) Legea privind evaluarea integrității instituționale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, testul de integritate profesională şi sancţiunea disciplinară aplicată ca urmare a rezultatului negativ al testului de integritate profesională pot fi contestate de agentul public testat în instanţa de contencios administrativ fără respectarea procedurii prealabile, în modul prevăzut de legislaţie.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu art. 191 alin. alin. (1)-(3) Cod administrativ, (1) cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluționează în fond toate acţiunile în contencios administrativ. (2) Curțile de apel soluționează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate. (3) Curtea de Apel Chişinău soluționează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior

al Procurorilor, precum şi acţiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

În conformitate cu art. 192 Cod administrativ, (1) pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători. (2) În judecătorii acţiunile în contencios administrativ se examinează de judecători specializați.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sânt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Prin hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 555/25 din 27 noiembrie 2018 și nr. 584/27 din 11 decembrie 2018 s-a dispus specializarea sediilor Judecătoriei Chișinău și au fost aprobate listele judecătorilor specializați conform sediilor Judecătoriei Chișinău.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 28/3 din 23 ianuarie 2024 s-a dispus specializarea sediilor Judecătoriei Chișinău și au fost aprobate listele judecătorilor specializați după cum urmează:

- în materie penală (cauze penale, contravenționale și ce ține de activitatea judecătorului de instrucție) – sediile Buiucani și Ciocana.

- în materie civilă (cauze civile, contencios administrativ și insolvabilitate) – sediile Centru, Râşcani și Botanica (central).

În speță, Raportul CNA privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publice și subdiviziunilor din subordine nr. 9512 din 05 iulie 2022 contestat constituie un act administrativ individual defavorabil pentru reclamant, pasibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Procedura prealabilă nu este obligatorie, or, norma specială prevede adresarea directă în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile.

Reclamantul a respectat termenul legal de 30 zile de depunere a acțiunii în instanța de judecată.

Din conținutul acțiunii, rezultă că Ion Brumă revendică un drept subiectiv vătămat şi consecințele negative generate de actul administrativ individual defavorabil contestat.

Ținând cont de localizarea sediului autorității publice pârâte, în conformitate cu art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 Cod administrativ, se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), sediu specializat în materia contenciosului administrativ, în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

Prin urmare, instanța constată că acțiune este inadmisibilă.

Referitor la fondul cauzei, instanța de judecată constată următoarea stare de fapt și de drept.

Prin Decizia Centrului Național Anticorupție nr. 2c-d din 24 august 2021, în temeiul prevederilor art. 14 alin. alin. (1) și (2), art. 15 alin. (2) Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, s-a dispus:

1. A iniția testarea integrităţii profesionale în privinţa agenţilor publici din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine pe un termen de 6 luni;

2. A înainta instanţei de judecată demers privind autorizarea Deciziei de inițiere a testării integrităţii profesionale în cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine;

3. Efectuarea testării integrităţii profesionale se pune în sarcina Direcției testarea integrității profesionale.

Prin demersul nr. 20/248 „c” din 25 august 2021 depus la Judecătoria Chișinău (sediul Centru) Centrul Național Anticorupție a solicitat autorizarea Deciziei de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine, pe un termen de 6 luni.

Motivele inițierii testării integrităţii profesionale în cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine, riscurile de corupţie identificate s-au indicat prin aceea că Inspectoratul național de securitate publică (INSP) este o subdiviziune structurală a Inspectoratului General al Poliţiei (IGP), instituit în aprilie 2020 prin ordinul MAI nr. 202/20 „Cu privire la reorganizarea prin fuziune a unor subdiviziuni din subordinea Inspectoratului General al Poliţiei”. Astfel, INSP este rezultatul fuzionării Inspectoratului National de Patrulare şi Direcţiei generale securitate publică prin absorbție, fiind creat în scopul menținerii, asigurării şi restabilirii ordinii publice, asigurării securității circulației rutiere, reacționării prompte şi operative la evenimentele publice care își pierd caracterul pașnic şi civilizat, patrulării locurilor publice şi de agrement, precum şi sporirii climatului de siguranță în societate. INSP are subdiviziune de administrare, precum şi subdiviziuni teritoriale, cum ar fi Direcția patrulare

„Centru”, Direcția patrulare „Nord”, Direcția patrulare „Sud” şi Secția de escortă şi misiuni speciale.

Procesul de evaluare a integrităţii instituţionale în privinţa INSP a fost inițiat în condiţiile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale. În contextul Metodologiei de identificare a riscurilor de corupţie în cadrul entităţilor publice, de identificare a agenţilor publici expuși acestor riscuri şi de analiză a factorilor de risc care le generează, aprobată prin Ordinul directorului CNA nr. 50 din 20 martie 2018, riscurile de corupţie, ce aduc atingere dreptului constituțional la viață, integritate fizică şi siguranța cetăţenilor, au fost identificate prin prisma următoarelor criterii: realizarea activităților vulnerabile la corupţie şi criteriul statistic. Criteriul activităților vulnerabile este determinat de atribuțiile (funcțiile) externe ale entităţii, inclusiv vizează punerea în aplicare a legii (control, supraveghere, constatare de conformitate sau încălcare a legii, aplicarea sancțiunilor). Acest criteriu derivă din atribuțiile IGP/1NSP, limita domeniului de competență fiind stabilită într-o serie de acte normative, inclusiv: Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul polițistului; Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier; H.G. nr. 547/2019 cu privire la organizarea şi funcționarea Inspectoratului General al Poliţiei; H.G. nr. 415/2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea tehnică exercitată de Inspectoratul Naţional de Securitate Publică; H.G. nr. 557/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare şi restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional; H.G. nr. 589/2017 privind aprobarea Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase; H.G. nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, etc. Urmarea analizei preventive a cadrului normativ, s-a menționat şi faptul că în Regulamentul cu privire la supravegherea tehnică exercitată de INSP, aprobat prin H.G. nr. 415/2003, este reglementat că INSP îndeplinește funcțiile de control de stat, dirijare, alte obligațiuni de serviciu ce țin de supravegherea tehnică prevăzute în actele normative în vigoare, totodată, în Legea 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, entitatea nu este inclusă în lista organelor de control. În altă ordine de idei, neclarități derivă şi din dublarea acestor atribuții cu cele ale ANTA, specificate în Regulamentul Agenției Naţionale Transport Auto, aprobat prin H.G. nr. 539/2008, entitatea având şi atribuții de control de stat asupra activităților de întreprinzător. Vulnerabilitatea acestui sector a fost confirmată şi în cadrul procesului de evaluare a riscurilor de corupţie, realizat de CNA în privinţa Inspectoratului Naţional de Patrulare, în perioada iulie 2016 – iulie 2017, la solicitarea IGP. Ca urmare, s-a constatat că necunoaşterea cadrului legal în vigoare, încălcări de ordin procedural admise de agenţii de patrulare, numărul tot mai mare a proceselor-verbale contravenționale contestate şi pierdute în instanţa de judecată, statisticile despre nivelul perceput al corupției de către

cetățeni au fost doar câteva criterii de apreciere a indicelui înalt de corupţie în cadrul INP. Acestea au fost completate şi de numeroasele riscuri de corupţie identificate de CNA, inclusiv materializate în trecut, precum: riscul coruperii pasive, confirmat de cauzele penale inițiate de CNA, cu implicarea agenţilor de patrulare. Suplimentar, s-a menționat şi cele 100% rezultate negative înregistrate în privinţa agenţilor de patrulare, în cadrul testării integrităţii profesionale efectuată de CNA în perioada octombrie 2014 – aprilie 2015; riscul depășirii atribuțiilor de serviciu şi a exercitării împuternicirilor în mod discreţionar, identificat în activitatea de serviciu a agenţilor de patrulare la supravegherea şi controlul traficului rutier, generate de: conflicte de normă între actele departamentale, dotări insuficiente, lipsa monitorizării sancţiunilor aplicare cetăţenilor străini, care au comis contravenţii pe teritoriul RM, şi a modului de executare a acestora; riscul promovării unor interese private în detrimentul interesului public, prin încheierea unor contracte defectuoase şi/sau realizarea unor înţelegeri dintre reprezentanţii entităţii publice şi agenţii economici cointeresaţi, în domeniul parcărilor speciale; riscul exercitării de presiuni şi abuzuri din partea agenţilor de patrulare pedeştri, în cadrul controalelor efectuate în privinţa comercianţilor ambulanţi. Aceste riscuri au rezultat din cadrul legal ambiguu, atribuţii paralele ale agenţilor de patrulare pedeştri, inspectorilor de sector şi carabinierilor; riscul pasării responsabilităţii de la o entitate la alta, şi/sau a exercitării de presiuni asupra conducătorilor auto sau unor agenţi economici, ca rezultat al creării „echipelor mobile mixte” de control dintre angajaţii INP şi ANTA. Aceste riscuri au fost datorate conflictelor de normă, precum şi lipsei unui acord interinstituţional care ar stipula expres scopul şi obiectivele constituirii echipelor mixte, limitele exercitării atribuţiilor şi împuternicirilor agenţilor publici din cadrul celor două entităţi publice, mecanismul de sancţionare şi monitorizare asupra executării contravenţiilor identificate ca rezultat al acestor controale comune. Factorii de risc expuşi, au fost compliniţi şi de cerinţele minime de angajare stabilite de conducere pentru ocuparea funcţiilor în cadrul acestei subdiviziuni a poliţiei. Astfel, 60% dintre incidentele de integritate înregistrate în perioada de referinţă au revenit persoanelor ce deţin studii medii sau de cultură generală, angajate în cadrul INP, care au un nivelul scăzut de pregătire profesională şi dezinteres în exercitarea corespunzătoare a atribuţiilor de serviciu. Deşi, urmare deficienţelor constatate, a fost pus în aplicare un Plan de integritate (acţiunile fiind executate în proporţie de 73 la sută), situaţia la acest capitol nu s-a ameliorat, fapt demonstrat de incidentele de integritate, constatate ulterior. Suplimentar, s-a menţionat că în vederea implementării Strategiei naţionale de integritate şi anticorupţie pentru anii 2017-2020, prin H.G. nr. 597/2018 a fost aprobat Planului sectorial de acţiuni anticorupţie în domeniul asigurării ordinii publice pentru anii 2018-2020. În analiza ex-ante al acestui document de politici s-

a făcut referire şi la datele statistice privind cauzele penale pornite pe acte de corupere pasivă de către subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne şi organele procuraturii competente. Astfel, în privinţa angajaţilor Poliţiei au fost pornite în anul 2015 – 58 de cauze (INP – 16), în anul 2016 – 69 (INP – 26) şi în anul 2017 – 48 (INP – 17). La nivelul Ministerului Afacerilor Interne au fost intentate: în anul 2015 – 66 de cauze, în anul 2016 – 78 şi în anul 2017 – 63, date care calificau Inspectoratul Naţional de Patrulare al 1GP ca una dintre subdiviziunile cu cel mai înalt nivel de risc faţă de corupţie. O situaţie similară se înregistra şi la compartimentul cauze penale pornite pe fapte de corupere activă. Aceasta se explică şi prin faptul că cetăţenii recurg la coruperea funcţionarilor din domeniul asigurării ordinii publice pentru a se eschiva de la răspunderea contravenţională sau penală. Per total, în Inspectoratul General al Poliţiei au fost înregistrate în anul 2015 – 13 cauze (INP – 3), în anul 2016 – 40 (INP – 28) şi 2017 – 32 (INP – 20), comparativ cu datele statistice la nivelul MAI în anul 2015 – 14 cauze, în anul 2016 – 47 şi în anul 2017 – 37, INP al IGP evidenţiindu-se, de asemenea, ca cea mai vulnerabilă subdiviziune la actele de corupere activă. Conform rapoartelor publice privind activitatea SPIA în anii 2018-2019, din numărul total de cauze penale pornite în baza sesizărilor depuse de către subdiviziunile SPIA, documentaţi au fost circa 180 de angajaţii ai IGP, iar majoritatea anchetelor de serviciu şi sancţiunile disciplinare aplicate s-a referit la angajaţii IGP, inclusiv agenţi de patrulare. Cu titlu de exemplu, s-a menţionat cazul a şapte ofiţeri şi subofiţeri din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică al IGP recunoscuţi în calitate de bănuiţi de comiterea coruperii pasive. Astfel, în rezultatul acţiunilor de urmărire penală şi măsurilor speciale de investigaţii realizate de SPIA, s-a constatat că în intervalul lunilor august-septembrie 2020 bănuiţii ar fi pretins, acceptat şi primit de la mai mulţi şoferi prinşi băuţi la volan sume cuprinse între 200-300 euro pentru a nu-i documenta şi a nu întocmi procese-verbale cu privire la contravenţie. Suplimentar, s-a menţionat și rapoartele de activitate ale CNA în care se specifică numărul înalt al actelor de corupţie, depistate în acest sector, inclusiv, în anul 2017 – 57; în anul 2018 – 54, în anul 2019 – 56, în anul 2020 – 45 şi în sem. I anul 2021 – 30. Cu titlu de exemplu s-a specificat cazul a patru poliţişti din cadrul Batalionului de patrulare „Sud” al INSP al IGP, cercetaţi pentru corupere pasivă în cadrul a 5 cauze penale. Potrivit materialelor, conexate într-o procedură, poliţiştii au fost surprinşi când pretindeau şi primeau diferite sume de bani, dar şi bunuri. Deşi sumele erau nesemnificative, de la 200 de lei la 500 de euro, acestea erau primite sistematic, zi de zi, de către membrii echipajului de patrulare. Negocierile nu se rezumau doar la bani, fiind documentate şi două cazuri în care poliţiştii au primit, în schimbul neîntocmirii proceselor verbale, câte 20 sau 30 de litri de benzină (www.cna.md/16.03.2021). Cu referire la nivelul perceput al corupţiei, s-a menţionat Barometrul Opiniei

Publice, realizat în iunie 2021 de către IPP/Date Inteligente S.R.L., conform căruia la întrebarea „Câtă încredere aveţi în următoarele agenţii de apărare a legii?”, circa 60 la sută din respondenţi au răspuns că nu au încredere/sau au puţină încredere în Inspectoratul National de Patrulare. În aceiași ordine de idei, conform cercetării „Corupţia: cea mai profitabilă afacere din RM”, realizată de către IDIS Viitorul în 2017, 26,4% din respondenţi (oameni de afaceri) au menţionat că poliția este una dintre instituțiile în care se plătește neoficial mai frecvent, comparativ cu alte entităţi. Din faptele expuse derivă existența riscurilor de corupţie în activitatea INSP (riscul coruperii pasive/active, depășirii atribuţiilor de serviciu, abuzului în serviciu etc.), probabilitatea de materializare a cărora în viitor este înaltă. Acest fapt rezultă prioritar din incidentele de integritate materializate în trecut, dar şi din faptul că mandatul acestei entităţi publice implică un contact frecvent şi direct cu cetăţenii, în procesul căruia atât inspectorii, cât şi cetăţenii/participanţii la trafic, au posibilitatea de a negocia soluţionarea unor interese personale, ocolind procedurile legale. Grav este şi impactul acestor riscuri, care, prin consecințele sale, contribuie la reducerea esenţială a credibilității instituțiilor de stat, dar şi pot aduce atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului la viață, integritate fizică şi siguranța cetăţenilor. Obiectivele testării integrităţii profesionale constituie stabilirea respectării de către agentul public/agenţii publici a obligațiilor prevăzute în art. 7 alin. (2) lit. a)-c) al Legii nr. 325/2013 de neadmitere a manifestărilor de corupţie; de denunțare imediată organelor competente a oricărei tentative de a fi implicaţi în manifestări de corupţie; de denunțare imediată a influențelor necorespunzătoare, de declarare a cadourilor şi conflictului de interese în conformitate cu legislaţia. Pentru a fi supuşi testării integrităţii profesionale au fost selectați următoarele categorii de agenţi publici din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine: agenţi publici care au contact frecvent cu populația; agenţi publici care sunt investiți cu funcții de control şi supraveghere; agenţi publici implicaţi în procesul decizional. Luând în considerație efectivul-limită al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine, precum şi reieșind din capacitățile Centrului Naţional Anticorupţie de a efectua testarea integrităţii profesionale a unui număr reprezentativ de agenţi publici, testării integrităţii profesionale vor fi supuşi până la 20% din agenţi publici din cadrul entităţii supuse evaluării integrităţii instituţionale. Pentru asigurarea probării exacte a implicării în manifestări de corupţie a subiecţilor testării integrităţii profesionale, prin faptul pretinderii sau acceptării primirii unor bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (5) din Legea nr. 325/2013, testorii vor putea transmite agenţilor publici bunuri, acorda servicii, privilegii sau avantaje. Fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (5) din Legea nr. 325/2013, se va face cu

utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obținere în mod ascuns a informației din dotarea Centrului Naţional Anticorupţie sau din alte surse. Testele de integritate profesională urmau a fi realizate cu respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale agentului public. Totuși, în coroborare cu prevederile art. 8 al CEDO şi al Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, persistă un scop legitim pentru imixtiune în viața privată a agenţilor publici, iar pe altă cale este imposibilă realizarea obiectivelor testării integrităţii profesionale și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor, ținând cont de faptul că există probabilitatea materializării riscurilor de corupţie în viitor, ceea ce va duce la compromiterea climatului de integritate instituţională şi va afecta interesul public, acţiunile respective fiind necesare şi proporționale cu restrângerea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 septembrie 2021, s-a dispus admiterea demersului nr. 20/248 „c” din 25 august 2021 înaintat de Centrul Naţional Anticorupţie privind autorizarea deciziei de inițiere a testării integrităţii profesionale în cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine, pe un termen de 6 luni și s-a autorizat decizia de inițiere a testării integrităţii profesionale în cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine. Eșantionul agenţilor publici supuși testării din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică şi subdiviziunilor din subordine s-a stabilește până la 20% din agenţii publici din cadrul instituției supuse evaluării integrităţii instituţionale. În vederea asigurării probării exacte a implicării în manifestări de corupţie a subiecţilor testării integrităţii profesionale, prin faptul pretinderii sau acceptării primirii unor bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, în conformitate eu prevederile art. 16 alin. (5) Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013, testorii vor putea transmite agenţilor publici bunuri, acorda servicii, privilegii sau avantaje. Fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională în conformitate cu prevederile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 se va face cu utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obținere în mod ascuns a informației din dotarea Centrului Naţional Anticorupţie sau din alte surse. Termenul de desfășurare a testării integrităţii profesionale este de 6 luni. Testarea integrităţii profesionale se pune în sarcina Centrului Naţional Anticorupţie.

Prin scrisoarea nr. 06/4-2056 din data de 07 aprilie 2022 Centrul Național Anticorupție a informat șeful Inspectoratului General al Poliției că în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Naţional Anticorupţie, Centrul a inițiat evaluarea integrităţii instituţionale la Inspectoratul General al Poliţiei, cu accent pe activitatea Inspectoratului Naţional

de Securitate Publică, în condiţiile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 20/3860 din 05 iulie 2022 Centrul Național Anticorupție a informat șeful Inspectoratului General al Poliției, că în cadrul procesului de evaluare instituţională inițiat la Inspectoratul Național de Securitate Publică, agenţii publici din cadrul entităţii au fost supuşi, în perioada de la 07 septembrie 2021 până la 07 martie 2022, testării integrităţii profesionale în condiţiile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale. Agenţii publici supuşi testului au fost selectați aleatoriu, iar identificarea acestora s-a efectuat în baza informației prezentate de către INSP prin scrisoarea nr. 34/17-3733 din 06 mai 2022, care a fost incompletă.

Conform art. 53 din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

Conform art. 16 Cod administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. art. 18, 19, 20 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală şi în bune condiții.

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod administrativ, (1) autorităţile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative.

(2) Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

(3) Autorităţile publice şi instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 Cod administrativ, (1) autorităţile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

(2) Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 Cod administrativ, (1) autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În conformitate cu art. 137 Cod administrativ, (1) în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

(2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

(3) Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

(4) Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreţionar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 225 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, (1) instanţa de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 2 Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, evaluarea integrităţii instituţionale se realizează în scopul:

a) sporirii responsabilităţii conducătorilor entităţilor publice şi organelor de autoadministrare pentru dezvoltarea, menținerea şi consolidarea climatului de integritate profesională în cadrul entităţilor publice;

b) asigurării integrităţii profesionale a agenţilor publici, prevenirii şi combaterii corupţiei în cadrul entităţilor publice;

c) identificării, evaluării şi înlăturării riscurilor de corupţie din cadrul entităţilor publice;

d) creșterii numărului de denunțuri privind manifestările de corupţie admise de către agenţii publici.

Conform art. 3 Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, procesul de evaluare a integrităţii instituţionale se desfășoară cu respectarea obligatorie a următoarelor principii:

a) legalitatea;

b) respectarea drepturilor şi a libertăţilor fundamentale ale omului, a demnităţii umane şi profesionale;

c) stabilirea echilibrului just dintre drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor afectaţi de manifestările de corupţie ale agenţilor publici, pe de o parte, şi drepturile şi libertăţile fundamentale ale agenţilor publici, pe de altă parte;

d) tratamentul nepărtinitor, echitabil şi nediscriminatoriu al agenţilor publici supuşi testării;

e) prezumţia de bună-credinţă a subiecţilor evaluării integrităţii instituţionale;

f) prezumţia integrităţii instituţionale a entităţilor publice;

g) transparenţa rezultatelor evaluării integrităţii instituţionale, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege şi Legea nr.245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat;

h) respectarea vieţii private şi protecția datelor cu caracter personal.

Conform art. 4 Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, în sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

test de integritate profesională – creare şi aplicare de către testor a unor situații virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu, materializate prin operațiuni disimulate, condiționate de activitatea şi comportamentul agentului public testat, în vederea urmăririi pasive şi stabilirii reacției şi a conduitei acestuia, determinând astfel gradul de afectare a climatului de integritate instituţională şi riscurile de corupţie în cadrul entităţii publice în procesul evaluării integrităţii instituţionale;

testarea integrității profesionale – totalitate a proceselor aferente desfășurării testului de integritate profesională, etapă a evaluării integrităţii instituţionale;

testor – angajat al Centrului Naţional Anticorupţie sau al Serviciului de Informații şi Securitate abilitat, în temeiul prezentei legi sau Legea speciale, cu atribuţii şi competențe de aplicare a testelor de integritate profesională;

incident de integritate – manifestare de corupţie produsă în împrejurări reale, altă manifestare similară manifestării de corupţie, produsă în cadrul unui test de integritate profesională;

Conform art. 6 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, (1) subiecți ai evaluării integrităţii instituţionale sunt entitățile publice, organele de autoadministrare, agenţii publici, Centrul Naţional Anticorupţie şi Serviciul de Informații şi Securitate.

(2) Evaluarea integrităţii instituţionale se efectuează în privinţa entităţilor publice şi prevede posibilitatea aplicării testelor de integritate profesională agenţilor publici.

(3) Evaluarea integrităţii instituţionale şi testele de integritate profesională sunt realizate de către Centrul Naţional Anticorupţie şi Serviciul de Informații şi Securitate.

Conform art. 7 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, (1) agenţii publici au dreptul:

a) de a fi informați despre cerinţele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenţilor publici în cadrul entităţii publice, precum şi despre sancţiunile disciplinare care pot fi aplicate pentru nerespectarea lor, în conformitate cu prevederile art. 5;

b) de a fi informați cu privire la planul de integritate, adoptat în urma anunțării rezultatelor evaluării integrităţii instituţionale;

c) de a fi informați cu privire la testele de integritate profesională realizate în privinţa lor;

d) de a contesta, în ordinea contenciosului administrativ, în instanţa de judecată aplicarea testului de integritate profesională realizat în privinţa sa.

(2) Agenţii publici au obligaţia:

a) să nu admită manifestări de corupţie;

b) să denunţe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicaţi în acţiunile prevăzute la lit. a);

c) să denunţe imediat influenţele necorespunzătoare, să declare cadourile şi conflictul de interese în conformitate cu legislaţia;

d) să cunoască şi să respecte obligaţiile ce le revin conform politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale prevăzute la art. 5;

e) să respecte cerinţele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenţilor publici în cadrul entităţii publice, care i-au fost aduse la cunoştinţă;

f) să îndeplinească măsurile incluse în planul de integritate adoptat în urma evaluării integrităţii instituţionale.

Conform art. 9 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, (1) instituţia care evaluează integritatea instituţională are următoarele drepturi :

a) de a determina domeniile de inițiere a evaluării integrităţii instituţionale, entitățile publice care urmează a fi evaluate, agenţii publici din cadrul entităţii publice selectați aleatoriu pentru a fi supuşi testelor de integritate profesională, precum şi frecvența evaluărilor, în conformitate cu metodologia prevăzută la alin.(2) lit. h);

b) de a organiza şi a beneficia de instruiri speciale cu privire la metodele şi mijloacele aplicate în cadrul evaluării integrităţii instituţionale;

c) de a folosi în cadrul testării integrităţii profesionale acte care codifică identitatea persoanelor, inclusiv a celor prevăzute la art. 16 alin. (2), a structurilor, organizațiilor, încăperilor şi mijloacelor de transport;

d) de a efectua repetat o evaluare a integrităţii instituţionale a entităţii publice anterior evaluate pentru a verifica progresele de consolidare a integrităţii instituţionale, urmare a adoptării şi implementării planului de integritate;

e) de a propune entităţilor publice ierarhic superioare şi/sau organelor de autoadministrare destituirea conducătorilor entităţilor publice supuse evaluării repetate, conform lit. d), în cazul eșuării planului de integritate;

f) de a contesta deciziile conducătorilor entităţilor publice pe marginea rapoartelor de evaluare a integrităţii instituţionale sau a refuzului entităţilor publice ierarhic superioare şi organelor de autoadministrare de a da curs propunerii prevăzute la lit. e) în conformitate cu prevederile Codului administrativ;

g) să aibă acces gratuit la registrele de stat, inclusiv în format electronic, la bazele de date de stat necesare pentru verificarea respectării politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale care asigură climatul de integritate instituţională, prevăzute la art. 5.

Conform art. 15 alin. (3) și alin. (4) Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, (3) în procesul testării integrităţii

profesionale, testorii întreprind măsurile necesare în vederea susținerii situațiilor virtuale simulate, planificate conform alin. (1) lit. e), asigurând astfel realizarea prevederilor planului de testare a integrităţii profesionale. La solicitarea instituției care evaluează integritatea instituţională, alte instituții îi acordă asistență gratuită la realizarea măsurilor de susținere a situațiilor virtuale simulate.

(4) În situații neprevăzute, testorii pot devia de la planul aprobat în măsura în care acţiunile lor contribuie la realizarea obiectivelor testării integrităţii profesionale şi nu conduc la schimbarea condițiilor de autorizare a deciziei motivate prevăzute la art. 14.

Conform art. 16 alin. (5) Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23 decembrie 2013, fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională se face cu utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obținere în mod ascuns a informației din dotarea instituțiilor care evaluează integritatea instituţională sau din alte surse, precum şi cu posibilitatea transmiterii bunurilor, oferirii serviciilor, acordării privilegiilor şi avantajelor, doar în condiţiile reflectării acestor mijloace şi posibilități în decizia motivată de inițiere a testării integrităţii profesionale, autorizată conform art. 14.

Conform art. 17 alin. (1) și alin. (2) Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23 decembrie 2013, (1) rezultatul testului de integritate profesională este apreciat drept:

a) pozitiv – dacă agentul public testat a dat dovadă de integritate profesională, respectând obligaţiile prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a)-c);

b) negativ – dacă agentul public testat nu a respectat obligaţiile prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a)-c);

c) neconcludent – dacă comportamentul agentului public testat nu permite aprecierea rezultatului testului nici ca pozitiv, nici ca negativ, precum şi în situațiile în care testul de integritate profesională a fost realizat cu încălcarea prevederilor prezentei legi.

(2) Materialele testelor de integritate profesională se verifică de către judecătorul din cadrul instanţei de judecată care a autorizat decizia motivată de inițiere a testării integrităţii profesionale. În procesul verificării, judecătorul examinează respectarea de către testor a deciziei motivate, confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituţională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat şi constată rezultatele testării integrităţii profesionale în conformitate cu prevederile alin. (1).

Conform art. 18 alin. (1) și alin. (2) Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, nr. 325 din 23 decembrie 2013, (1) după parcurgerea tuturor etapelor prevăzute la art. 13, instituţia care evaluează integritatea instituţională întocmește

raportul privind rezultatele evaluării integrităţii instituţionale, care conține informații privind:

a) inițiatorul şi etapele evaluării integrităţii instituţionale;

b) riscurile de corupţie ce afectează activitățile entităţii publice;

c) constatările cu privire la climatul de integritate a entităţii publice, conform prevederilor art. 5;

d) incidentele de integritate admise de agenţii publici;

e) rezultatele testării integrităţii profesionale a agenţilor publici, cu descrierea activităților de testare desfășurate conform planului de testare a integrităţii profesionale, a comportamentului şi acţiunilor agenţilor publici în timpul testului;

f) nivelul de afectare a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului prin manifestările de corupţie din cadrul entităţii publice;

g) recomandările/cerinţele minime de înlăturare a riscurilor de corupţie.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) se întocmește astfel încât să nu fie admisă deconspirarea persoanelor implicate în realizarea testului de integritate profesională, să nu fie dezvăluite forțele, mijloacele, sursele, metodele şi planurile de activitate ale Centrului Naţional Anticorupţie şi ale Serviciului de Informații şi Securitate, precum şi alte informații cu accesibilitate limitată.

În contextul certitudinii juridice, orice persoană căreia nu i-au fost satisfăcute cerințele legale de către o autoritate publică trebuie să cunoască într-o formă explicită motivele care au stat la baza unei asemenea hotărâri. Enunțarea abstractă și evazivă a normei legale fără a o proiecta situației faptice nu îndeplinește dezideratele abordate mai sus.

În speță se atestă că conform Extrasului din Raportul CNA privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului național de securitate publice și subdiviziunilor din subordine (numărul înregistrării 9512 din 05 iulie 2022), s-a stabilit:

1.62. Brumă Ion (s-au indicat datele personale), ***** al Secţiei patrulare „Centru” a Direcţiei patrulare „Centru”, echipajul MAI9905, traseul Chişinău-Hânceşti, exercitându-şi atribuţiile de serviciu, agentul public Brumă Ion a stopat automobilul testorului pentru depăşirea limitei de viteză admisibilă, solicitând actele la control şi aducând testorului la cunoştinţă contravenţia comisă. Agentul public i-a spus testorului că urmează să-i fie aplicată o sancţiune sub formă de amendă şi puncte de penalizare, testorul a ieşit din maşină şi a comunicat agentului public că mai are puncte de penalizare rugând să nu- i fie aplicată acea sancţiune. Agentul public Brumă Ion auzind câte puncte de penalizare are testorul a spus că sunt foarte multe şi a întrebat dacă nimeni nu a făcut semn că este radar pe traseu. Testorul a întrebat dacă se poate de înţeles fără a fi întocmit proces-verbal şi ce amendă este prevăzută, agentul public a întrebat testorul cât crede că este amenda, comunicând că sunt mai multe posibilităţi, poate fi încheiat acord de colaborare

unde se aplică 25% din amendă, testorul a spus că nu este de dorit să fie aplicate punctele de penalizare şi dacă trebuie ceva de la el, atunci este dispus să rezolve pe loc, agentul public a cerut testorului să „spună”, testorul a întrebat dacă 500 e bine, agentul public a făcut semn cu mâina mai puţin, testorul a întrebat 400, agentul public a arătat pe degete 3, după care testorul a mers în automobilul său unde a pus în file-ul cu asigurarea 300 lei, pe care i-a transmis agentului public în mâină. Agentul public Brumă Ion a luat file-ul şi a scos bancnotele din el după care a întors file-ul cu documente testorului. Mijloacele băneşti au fost transmise în faţa automobilului de serviciu, la volanul căruia se afla agentul public 1.63., care avea posibilitatea să vadă transmiterea mijloacelor băneşti, a cunoscut despre faptul comiterii contravenţiei de către testor şi ne-întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie în privinţa acestuia.

Totodată, s-a indicat că cu versiunea completă a Raportului privind rezultatele evaluării integrităţii profesionale în cadrul Inspectoratului național de securitate publica şi subdiviziunilor din subordine (nr. înreg. 9512 din 05 iulie 2022) şi înregistrările audiovideo primare realizate pe parcursul desfășurării testului de integritate poate face cunoştinţă la sediul Centrului Naţional Anticorupţie, municipiul Chişinău, bulevardul Ștefan Mare şi Sfânt, 198.

În conformitate cu prevederile art. 7 lit. d) şi art. 22 a Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale, are dreptul de a contesta în ordine contenciosului administrativ, în instanţa de judecată aplicarea testului de integritate profesională realizat în privinţa lui.

Instanța de judecată menționează că la 05 iulie 2022 Centrul National Anticorupție a informat Inspectoratul General al Poliției despre faptul că în cadrul procesului de evaluare instituțională inițiat la Inspectoratul Național de Securitate Publică, agenții publici din cadrul entității au fost supuși, în perioada de la 07 septembrie 2021 până la 07 martie 2022, testării integrității profesionale în condițiile Legii privind evaluarea integrității instituționale. Agenţii publici supuşi testului au fost selectați aleatoriu, iar identificarea acestora s-a efectuat în baza informației prezentate de către INSP prin scrisoarea nr. 34/17-3733 din 06 mai 2022, care a fost incompletă. În context, s-a solicitat în termen de 10 zile să se identifice agenţii publici testați dar neidentificați de către experții CNA, având ca suport Raportul privind rezultatele testării integrităţii profesionale, înregistrările audio/video ale testării integrităţii profesionale, precum şi tabelul cu data şi ora desfășurării testului. Informația respectivă urma a fi prezentată în mod prioritar Centrului Naţional Anticorupţie, pentru a include rezultatele în Cazierul privind integritatea profesională a agenţilor publici.

În speță, instanța reține că în cadrul examinării cauzei și anume la etapa reproducerii înregistrărilor video efectuate în cadrul testului de integritate profesională în privința reclamantului Ion Brumă s-au confirmat acțiunile

constatate în Raportul Centrului Național Anticorupție privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor din subordine (numărul de înregistrare 9512 din 05 iulie 2022) la pct. 1.62.

Prin urmare, se constată că reclamantul Ion Brumă, prin admiterea manifestării de corupție, nedenunțarea manifestărilor de corupţie ce au avut loc, a încălcat prevederile art. 7 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23 decembrie 2013, care stabilește în alin. (2) că agenţii publici au obligaţia: a) să nu admită manifestări de corupţie; b) să denunţe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicaţi în acţiunile prevăzute la lit. a); c) să denunţe imediat influenţele necorespunzătoare, să declare cadourile şi conflictul de interese în conformitate cu legislaţia; d) să cunoască şi să respecte obligaţiile ce le revin conform politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale prevăzute la art. 5.

Conform art. 5 alin. (2) lit. lit. g), h) și i) din Legea privind evaluarea integrității instituționale nr. 325 din 23 decembrie 2013, climatul de integritate instituţională se asigură prin aplicarea politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale, precum şi a cerințelor specifice de integritate profesională pentru activitatea agenţilor publici în cadrul entităţii publice. Se consideră politici anticorupţie naţionale şi sectoriale care asigură climatul de integritate instituţională următoarele: g) denunțarea și tratarea influențelor necorespunzătoare; h) denunțarea manifestărilor de corupţie şi protecția avertizorilor de integritate; i) neadmiterea manifestărilor de corupţie.

Se menționează că conform art. 26 alin. (1) lit. k^1) Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul şi în sprijinul persoanei, comunității şi al instituțiilor statului, exclusiv pe baza şi în executarea legii, fiind obligat să respecte prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale.

Instanța apreciază critic argumentele reclamantului precum că Raportul privind rezultatele testării integrităţii profesionale se bazează pe activităţi de provocare, or, situaţia în care a fost testat reclamantul nu constituie o provocare din partea testorului, dar o situaţie simulată, similară celei din activitatea de serviciu, asupra căreia se întocmește un raport privind rezultatele testării, iar din înregistrările audio/video este cert că testorul nu a exercitat asupra reclamantului influență încât acesta să comită o faptă interzisă, ci dimpotrivă, comportamentul reclamantului denotă faptul că rugămintea testorului de mușamalizare a contravenției nu este o noutate pentru el, ci ceva obișnuit. Având în vedere că agentului de patrulare îi este interzisă oprirea nemotivată a autovehiculelor, ceea ce îi este cunoscut reclamantului, iar testorul a fost stopat pentru comiterea unei încălcări în domeniul circulației rutiere, agentul era obligat să întocmească, însă,

nu a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, iar argumente plauzibile în sensul dat nu a fost invocate. Pentru fapta în legătură cu care a fost stopat testorul legea nu prevede înlăturarea răspunderii contravenționale, cu adresarea unei observații verbale făptuitorului. Având în vedere comportamentul și intenția testorului, reclamantul era obligat să denunţe imediat organelor competente despre această situație.

Instanţa reține că Centrul Național Anticorupție a inițiat testarea integrităţii profesionale cu respectarea procedurilor legale de motivare a deciziei de inițiere a evaluării integrităţii instituţionale şi a fost împuternicit legal să desfășoare testarea integrităţii profesionale în privinţa reclamantului prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 07 septembrie 2021.

Evaluând starea de fapt și starea de drept, instanţa de judecată constată legalitatea Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor subordonate nr. 9512 din 05 iulie 2022, în partea în care este vizat reclamantul Ion Brumă. Argumentele reclamatului indicate în acțiunea depusă și susținute în ședința de judecată instanța le apreciază ca fiind formale și neîntemeiate, care nu pot servi temei întru admiterea acțiunii, deoarece nu s-a stabilit vreun temei de ilegalitate a actului administrativ contestat. Or, în conformitate cu art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Astfel, instanța de judecată conchide că reclamantul interpretează eronat starea de fapt și de drept, iar actul administrativ contestat este legal și întemeiat, emis cu respectarea procedurii stabilite de Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23 decembrie 2013.

Ținând cont de Avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat, instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces. Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument.

Din considerentele expuse, instanța de judecată respinge acțiunea înaintată de către Ion Brumă împotriva Centrului Național Anticorupție ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 195, art. 224 alin. (1) lit. f), art. art. 231, 232 Cod administrativ, art. art. 236-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ion Brumă împotriva

Centrului Național Anticorupție privind anularea pct. pct. 1.16 și 1.62 ale Raportului Centrului Național Anticorupție privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor din subordine (numărul de înregistrare 9512 din 05 iulie 2022) și înregistrarea rezultatului negativ al testului de integritate profesională, prin încălcarea prevederilor art. 7 alin. (2) lit. a) al Legii nr. 325/2013 de neadmitere a manifestărilor de corupție de către agentul public Ion Brumă.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon